

Sir András Schiff

Variacions Goldberg de Bach

Palau Bach

Dijous, 4 d'octubre de 2018–20h

Sala de Concerts

Programa

I

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Concert italià, BWV 971

Sense indicació de temps
Andante
Presto

Obertura francesa, BWV 831

Overture
Courante
Gavotte I/II
Passepied I/II
Sarabande
Bourrée I/II
Gigue
Echo

II

Johann Sebastian Bach

Variacions Goldberg, BWV 988

Ària
Variació 1, a 1 manual
Variació 2, a 1 manual
Variació 3, Canone all’Unisono a 1 manual
Variació 4, a 1 manual
Variació 5, a 1 o 2 manuals
Variació 6, Canone alla Seconda a 1 manual
Variació 7, al tempo di Giga a 1 o 2 manuals
Variació 8, a 2 manuals
Variació 9, Canone alla Terza a 1 manual
Variació 10, Fughetta a 1 manual
Variació 11, a 2 manuals
Variació 12, Canone alla Quarta
Variació 13, a 2 manuals
Variació 14, a 2 manuals
Variació 15, Canone alla Quinta a 1 manual. Andante
Variació 16, a 1 manual. Ouverture
Variació 17, a 2 manuals
Variació 18, Canone alla Sesta a 1 manual
Variació 19, a 1 manual
Variació 20, a 2 manuals
Variació 21, Canone alla Settima
Variació 22, a 1 manual. Alla breve
Variació 23, a 2 manuals
Variació 24, Canone all’Ottava a 1 manual
Variació 25, a 2 manuals. Adagio
Variació 26, a 2 manuals
Variació 27, Canone alla Nona a 2 manuals
Variació 28, a 2 manuals
Variació 29, a 1 o 2 manuals
Variació 30, a 1 manual. Quodlibet
Ària da capo e Fine

“*Llavors, el somni necessari és el mai no haver nascut*”

Màriu Sampere

Ignosi, 2015

Comentari

“*Ària amb diferents variacions per al clavecí*” és la part inicial del llarg i descriptiu títol de l’obra de Johann Sebastian Bach que tothom coneix com a *Variacions Goldberg*, una partitura la càrrega mítica de la qual no ha eclipsat la seva vàlua extraordinària. Per una banda, tenim les llegendes sobre la seva gènesi, una música pensada per curar l’insomni d’un noble. De fet, segons Forkel, autor d’una cèlebre biografia del compositor alemany publicada el 1802, el comte Keyserlingk, enviat rus a Saxònia, va encarregar a Bach diverses peces, remunerades amb generositat, perquè el seu clavecinista, el jove Goldberg (14 anys quan el 1741 es publiquen les *Variacions* com a quart volum del *Clavierübung*) les toqués durant les llargues nits de vetlla. Sigui veritat o falsa la història, la complexitat de les variacions fa ben poc probable que fossin pensades per dur l’oïdor als braços de Morfeu.

Sobre la història de la recepció de l’obra també tenen un pes important les gravacions que en va fer Glenn Gould i que van donar-hi una difusió insospitada, més enllà fins i tot dels cercles dels melòmans habituals; lectures d’un valor innegable que no ens han de fer oblidar que, al clavecí o al piano (o en altres combinacions), els plantejaments interpretatius poden ser diversos. Tots, però, han de respectar l’arquitectura pensada de forma minuciosa per Bach: dues parts, la primera integrada per l’ària inicial més quinze variacions, la segona, per les darreres quinze variacions més la represa de l’ària. Trenta-dues peces que són el reflex exacte dels trenta-dos compassos d’aquesta ària escrita en forma de sarabanda, una dansa lenta i noble que Bach havia escrit en un quadern per a la seva esposa Anna-Magdalena. Les variacions, tanmateix, no es construeixen a partir de la modificació de la melodia de la veu superior, sinó de les notes del baix, la qual cosa permet al compositor desplegar tota la seva ciència harmònica i contrapuntística. Amb mites o sense, fins a les *Diabelli* de Beethoven cap cicle de variacions tindrà la magnitud de les *Goldberg*.

El brillant *Concert italià, BWV971* i l’*Obertura a l’estil francès, BWV 831* (la suite de danses per a teclat més dilatada que va compondre Bach) també pertanyen a aquest ampli recull que és el *Clavierübung*, en concret n’integren la segona part, publicada el 1735. Ambdues obres són un bon testimoni que, tot i no haver viatjat més enllà de les terres alemanyes, Bach tenia l’antena ben posada sobre els gustos musicals del seu temps.

Xavier Cester, crític musical

Enregistraments: (Di)versions i (Per)versions

Dijous 4 d’octubre de 2018–Després del concert

Sala d’Assaig de l’Orfeó Català

Variacions Goldberg de Bach

Trobada amb Javier Pérez Senz. Un repàs discogràfic de versions per sentir-se fascinat amb les diferències, els punts en comú i els matisos que la recepció d’una mateixa partitura suscita en els grans músics.

Accés lliure amb aforament limitat després del concert.

Sir Andrés Schiff, piano

Nascut a Budapest (1953), començà les classes de piano als 5 anys amb E. Vadász, que continuà a l'Acadèmia Franz Liszt amb P. Kadosa, G. Kurtág i F. Rados, i a Londres amb G. Malcolm.

El seu repertori inclou les obres per a piano més importants de Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Chopin, Schumann i Bartók. Des del 2004 ha interpretat la integral de les 32 *Sonates per a piano* de Beethoven per ordre cronològic a una vintena de ciutats; el seu CD enregistrat en directe (ECM) a la Tonhalle de Zuric va rebre crítiques excel·lents. I pel seu CD *Geistervariationen* (ECM), amb obres de Schumann, va rebre l'International Classical Music Award 2012 com a millor enregistrament instrumental de l'any. El 2017 va publicar juntament amb la seva dona, Yuuko Shiokawa (violí), el darrer CD, amb obres de J. S. Bach, F. Busoni i L. van Beethoven.

Ha treballat amb la majoria de les grans orquestres i dels directors internacionals, com a director i solista. Així, destaquen els seus *Concerts per a piano* de Bach, Mozart i Beethoven tocant i dirigint alhora. El 1999 va crear la Cappella Andrea Barca, orquestra de cambra amb la qual treballa cada any intensament, com també amb l'Orquestra de Cambra d'Europa.

Entre el 1989 i el 1998 va ser director artístic del Musiktage Mondsee, reconegut festival de música de cambra a prop de Salzburg. El 1995, amb Heinz Holliger, fundà a Suïssa l'Ittinger Pfingstkonzerte. El 1998 inicià el cicle anomenat Hommage to Palladio al Teatro Olimpico de Venècia.

Ha rebut molts guardons internacionals: és membre honorari de la Casa Beethoven de Bonn (2006), membre supernumerari del Balliol College (Oxford), Medalla del Wigmore Hall (2008), Premi Schumann de Zwickau (2011), el 2012 va rebre la Medalla d'Or Mozart de la Fundació Internacional Stiftung Mozarteum, la Gran Creu del Mèrit amb Estrella de la República Federal d'Alemanya, i esdevingué membre d'honor de la Konzerthaus de Viena... I encara cal sumar-hi la medalla d'or de la Royal Philharmonic Society (2013) i el títol d'Honoris Causa de música per la Universitat de Leeds. El 2014 la reina Elisabet d'Anglaterra el va nomenar Sir. I des del mateix any és fill predilecte de la ciutat italiana de Vicenza.

Al principi del 2011, a causa de l'alarmant deriva política al seu país i de diverses ofenses i atacs de col·lectius ultranacionalistes hongaresos, va decidir no actuar més al seu país.

La primavera del 2017 el seu llibre *Musik kommt aus der Stille, Gespräche mit Martin Meyer, Essays* (La música prové del silenci), va ser publicat per les editorials Bärenreiter i Henschel.

També et pot interessar

Paul Lewis, piano

Palau 100

Dijous 8 de novembre de 2018 – 20h

Sala de Concerts

Obres de Brahms, Haydn i Beethoven

Preu: 15, 20, 30, 40 i 60 euros

Amb la col·laboració de:

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

B 21198-2018